

การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับ สหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ

An Analysis of Risk Management of Saving and Credit Co-operative , Ltdat Sample University in comparison with Saving and Credit Cooperatives in Samutprakarn Province.

ชลิตพันธ์ บุญมีสุวรรณ

อาจารย์ประจำ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ

18/18 ถนนบางนา-ตราด กม.18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี สมุทรปราการ 10540

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสมุทรปราการ

E-mail : hcuman@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ใช้การวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS ในมุมมองทั้ง 6 มิติ โดยใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ใช้ในการเปรียบเทียบจะแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือขนาดใหญ่ 5 แห่ง ขนาดกลาง 5 แห่ง และขนาดเล็ก 5 แห่ง ผลการวิเคราะห์พบว่าอัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดแข็งของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด คือ มิติที่ 4 (การทำกำไร) โดยมีอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ และอัตราส่วนกำไรต่อสมาชิกปรับตัวเพิ่มขึ้น ในมุมมองมิติที่ 1 (ความเสี่ยงของเงินทุนต่อความเสี่ยง) สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด มีจุดแข็งคือ เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์มากกว่าการกู้ยืมจากภายนอก ส่งผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราการเติบโตของหนี้สิน มีแนวโน้มลดลง สำหรับในมุมมองมิติที่ 5 (สภาพคล่อง) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอยู่ที่ 2.25 เท่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนเพียงพอที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียนได้

สำหรับอัตราส่วนที่เป็นจุดอ่อนของสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด คือ มิติที่ 1 (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง) จะพบว่า อัตราการเติบโตของทุน และอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ยังอยู่ในระดับต่ำ มุมมองมิติที่ 2 (คุณภาพของสินทรัพย์) พบว่าการบริหารสินทรัพย์ยังไม่ก่อให้เกิดรายได้มากนัก ส่วนใหญ่ยังเน้นการลงทุนในเงินฝากสหกรณ์อื่น มุมมองมิติที่ 3 (ความสามารถในการบริหาร) พบว่าอัตราการเติบโตของเงินรับฝาก และอัตราการเติบโตของเงินให้กู้ยืมยังอยู่ในระดับที่ต่ำ

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, สหกรณ์ออมทรัพย์, อัตราส่วนทางการเงิน

Abstract

An analysis of risk management of Saving and Credit Cooperative, Ltd at Sample University in comparison with saving and credit cooperatives in Samutprakarn Province adopts the fundamental framework of CAMELS ANALYSIS in 6 dimensions utilizing relevant nancial ratios. The saving and credit cooperatives used as comparisons will be divided into three groups : 5 big, 5 medium and 5 small ones. The results showed that the strengths of the Sample University Saving and Credit Cooperative prevailed in the following areas. In the fourth dimension (earning suficiency), the earning growth and the ratio of prot per member increased. In view of the rst dimension (capital adequacy), Sample University Saving and Credit Cooperative placed its emphasis on internal nancing rather than external borrowing. That is why the debt to equity ratio and the growth rate of debt had a declining trend. In the fth dimension (liquidity), the working capital ratio of 2.25 times suggests that there were suficient current assets to cover current liabilities.

As regards the weaknesses of Sample University Saving and Credit Cooperative, in the rst dimension (capital adequacy), the growth rate of capital and reserves to assets ratio remained low. In view of the second dimension (asset quality), the assets did not generate much revenue. Most were allocated to deposits at other cooperatives. In the third dimension (management capability), deposits and loans were rather stagnant.

Keywords : Risk Management, Saving and Credit Cooperative, Financial ratios

บทนำ

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่มีลักษณะคล้ายกับธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ในด้านที่สามารถรับฝากเงิน การถือหุ้น และการให้สินเชื่อ กระแสเงินเข้าของสหกรณ์ออมทรัพย์ในระยะยาวได้มาจากทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกจะต้องถือหุ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นประจำทุกเดือน และอาจจะมีการแสวงเงินเข้าระยะสั้นเป็นเงินฝากจากสมาชิก รายได้จากดอกเบี้ยที่ได้จากการปล่อยสินเชื่อให้แก่สมาชิก และผลตอบแทนที่สหกรณ์ออมทรัพย์ไปลงทุนไว้ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จะส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินของสมาชิกและในทำนองเดียวกันก็ย่อมส่งผลกระทบต่อฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศด้วยเช่นกัน (วิภารัตน์ สองวิสัย, 2554 : 2)

การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจที่เกิดจากภายนอกประเทศและภายในประเทศจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยภาวะเศรษฐกิจโลกในปี 2555 ที่ผ่านมานับเป็นปีที่เศรษฐกิจทั่วโลกได้รับผลกระทบจากสถาบันการเงินในยุโรปเป็นจำนวนมากขาดสภาพคล่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ส่งผลให้สถาบันการเงินหลายแห่งต้องปิดกิจการลง ในด้านเศรษฐกิจภายในประเทศไทยที่ผ่านมาได้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติครั้งร้ายแรงที่สุดที่เคยมีมาจากการเกิดน้ำท่วมครั้งใหญ่ในหลายๆ พื้นที่ของประเทศในปี 2554 ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศมีการชะลอตัว ในด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ปี 2556 ที่ผ่านมานับว่าเป็นปีที่เกิดวิกฤตศรัทธาต่อผู้ฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ เมื่อปรากฏว่าผู้บริหารของสหกรณ์เครดิตยูเนียนคลองจั่นถูกอายัดทรัพย์ในความผิดจากการปล่อยสินเชื่อ ส่งผลให้สมาชิกและสหกรณ์อื่นๆ ที่ฝากเงินไว้ไม่สามารถที่จะถอนเงินได้

ผู้วิจัยเองปัจจุบันเป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด (สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด) และได้ลงทุนออมทรัพย์ไว้ จึงเป็นแรงจูงใจให้ต้องการทราบถึงการบริหารความเสี่ยงว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ประเภทเดียวกันในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจในการวางแผนเงินออม ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปที่ลงทุนในสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ

2. เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์
3. เพื่อให้ทราบถึงมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นกับ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่างและสหกรณ์ออมทรัพย์ที่คัดเลือกมาเป็นตัวอย่างในการวิจัย
2. เพื่อให้ผู้ที่ลงทุนกับสอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่างสามารถวางแผนการออมทรัพย์ได้อย่างเหมาะสม
3. เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินธุรกิจรวมถึงผู้ที่สนใจจะเข้ามาลงทุนในสหกรณ์ออมทรัพย์

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปมีสาระที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ 1. กรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS 2. วรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์

กรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์การบริหารความเสี่ยงตามกรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS ตามแนวทางของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2548 : 10-13) ซึ่งเป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานและต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดู แต่ละเรื่องที่แตกต่างกัน แต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันองค์ประกอบในมุมมองทั้ง 6 มิติของ CAMELS ANALYSIS สามารถแสดงได้ตามรูปที่ 1 สำหรับรายละเอียดในแต่ละมิติมีดังนี้

มิติที่ 1 : C - Capital strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับหรือป้องกันผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านธุรกิจและการเงินที่เกิด

ขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสม ตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน ความเพียงพอ และความเข้มแข็งของเงินทุนจะเน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลัก

มิติที่ 2 : A – Asset quality (คุณภาพของสินทรัพย์)

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์ อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ เป็นการวัดประสิทธิภาพของสินทรัพย์ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ และสินทรัพย์รวม การลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ถือเป็น ความเสี่ยง

มิติที่ 3 : M – Management capability (ขีดความสามารถในการบริหาร)

ขีดความสามารถในการบริหารเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางแผนกลยุทธ์ และการจัดโครงสร้างองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ขีดความสามารถในการบริหารงานและการควบคุมภายใน เป็นการพิจารณาการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และการมีระบบการควบคุมภายในที่ดี

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency (การทำการกำไร)

การทำการกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตราที่ต่ำ การเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้สูงขึ้น รวมถึงการวิเคราะห์คุณภาพ และแนวโน้มของการทำการกำไรในอนาคตของสหกรณ์ กำไรและคุณภาพของกำไรขึ้นอยู่กับ การบริหารและควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

มิติที่ 5 : L – Liquidity (สภาพคล่อง)

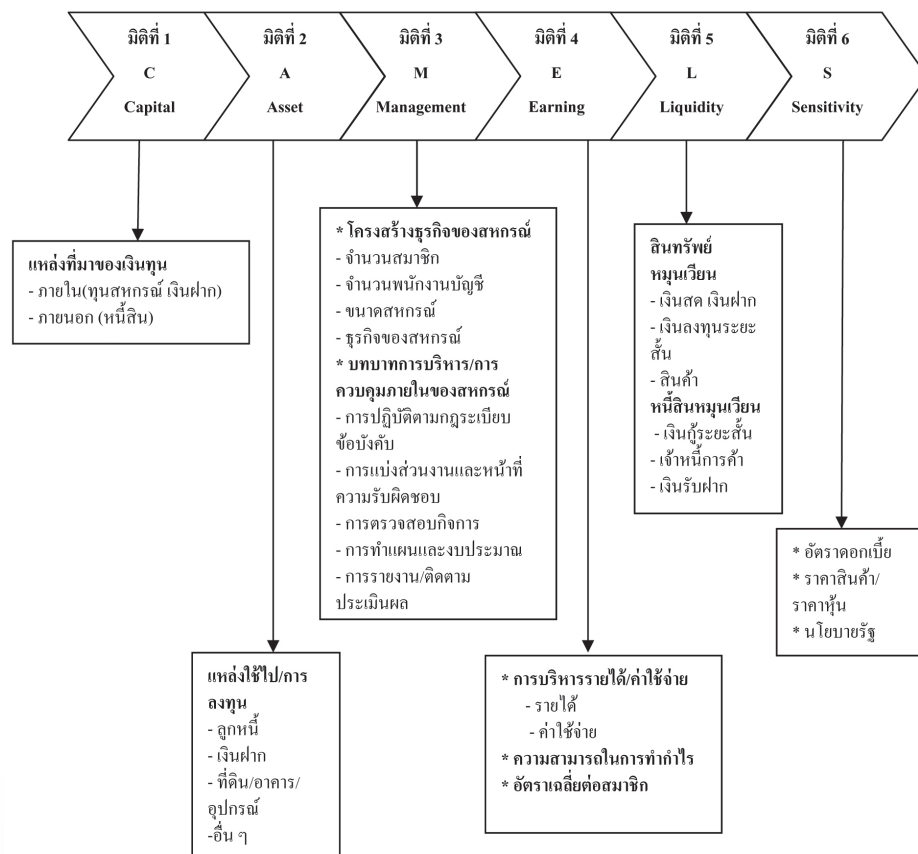
สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของ เงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนมาเป็น เงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนสินทรัพย์ หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน สหกรณ์จะต้องรักษาสภาพคล่องให้มีเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา การขาดสภาพคล่องทางการเงิน สาเหตุของการขาดสภาพคล่องมักเกิดจากปัญหาต่างๆ เช่น การมี

ภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้นไปปล่อยกู้ใน
ระยะยาว เป็นต้น

มิติที่ 6 : S – Sensitivity (ความอ่อนไหวของธุรกิจ)

ความอ่อนไหวของธุรกิจ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อการดำเนินธุรกิจ
ปัจจัยเสี่ยงอาจมาจากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจ ภัยธรรมชาติ ซึ่ง
ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ เช่น ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย
นโยบายช่วยเหลือภาครัฐ ระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยี
และวิทยาการใหม่ๆ ซึ่งหากสหกรณ์ไม่มีการวางแผนกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
ย่อมส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS

ที่มา : ดัดแปลงจากคู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2548 : 15)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงได้มีผู้ทำการศึกษาไว้ดังนี้

เสาวลักษณ์ วิชัยดิษฐ์ (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์การเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ปี พ.ศ. 2538 – 2547 พบว่า ความเพียงพอของเงินทุนของสหกรณ์ ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด ยังมีทุนไม่เพียงพอ มีการใช้แหล่งเงินทุนจากภายนอกมากกว่าแหล่งเงินทุนจากภายในสหกรณ์เอง ซึ่งจะพบว่าทุนเรือนหุ้นและทุนสำรองยังต่ำกว่ามาตรฐาน ส่งผลให้ผลตอบแทนจากการลงทุนลดลง สหกรณ์ไม่สามารถนำสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปหาประโยชน์ได้เพียงพอ เนื่องจากต้องมีการชำระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอก ในขณะที่คุณภาพสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่ามาตรฐานจากการปล่อยสินเชื่อให้สมาชิกมากเกินไป

อมรรัตน์ อัครา (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ เอกชน ดำรง และทหาร สรุปได้ว่า ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวสูงจากอัตราการขายตัวของทุนเรือนหุ้นต่ำ และความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการสูง เนื่องจากพนักงานสหกรณ์ต้องรับผิดชอบในสินทรัพย์ของสหกรณ์สูงมาก ส่วนความเสี่ยงด้านสินเชื่อต่ำ ด้านการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่พบว่าการให้สินเชื่อมีความเสี่ยงจากการชะลอตัวของธุรกิจ ซึ่งสหกรณ์มีการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลยุทธ์ในการขายสินเชื่อหากสินเชื่อชะลอตัว และการควบคุมด้านหลักประกัน ด้านสภาพคล่องพบว่าสหกรณ์บางแห่งขาดสภาพคล่อง และบางแห่งมีสภาพคล่องส่วนเกิน ซึ่งสหกรณ์มีการแก้ไขปัญหาโดยใช้กลยุทธ์ในการระดมเงินทุนทั้งจากสมาชิก และสหกรณ์ภายนอกหากเกิดการขาดสภาพคล่อง การกระจายเงินลงทุนในตราสารอื่นหากเกิดสภาพคล่องส่วนเกิน ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ และความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวสูง ซึ่งสหกรณ์ควรมีกลยุทธ์ในการระดมทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น และตั้งทุนสำรองให้สอดคล้องกับปริมาณเงินฝาก ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ค่อนข้างสูงจึงควรให้ความสำคัญแก่การควบคุมภายใน อีกทั้งมีมาตรการในการลดหรือป้องกันความเสี่ยงทั้งด้านบุคลากรและด้านระบบการปฏิบัติงาน

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยรวบรวมข้อมูลงบการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ต่างๆที่ใช้เป็นตัวอย่างในการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2555 โดยมี รายละเอียดดังนี้

ประชากร จากข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ(21 มีนาคม 2556) มีสหกรณ์ ออมทรัพย์ที่จดทะเบียนในจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 86 แห่ง แยกออกเป็นอำเภอบางบ่อ 1 แห่ง อำเภอบางพลี 21 แห่ง อำเภอพระประแดง 20 แห่ง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 7 แห่ง อำเภอเมืองสมุทรปราการ 27 แห่ง และอำเภอบางเสาธง 10 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการมีทุนสหกรณ์ 103,890,014.44 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2555 และได้ทำการคัดเลือกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ใช้เป็นตัวอย่างในการเปรียบเทียบครั้งนี้โดยการแบ่งกลุ่ม สหกรณ์ออกตามขนาดของทุนสหกรณ์ คือขนาดใหญ่มีทุนตั้งแต่ 250 ล้านบาทขึ้นไป ขนาดกลาง มีทุน 100-250 ล้านบาท และขนาดเล็กมีทุนต่ำกว่า 100 ล้านบาทลงมา แล้วคัดเลือกในแต่ละกลุ่ม สหกรณ์อย่างละ 5 แห่ง เพื่อมาเป็นตัวอย่างในการเปรียบเทียบ

กลุ่มตัวอย่าง (จำแนกตามขนาดของทุนสหกรณ์)

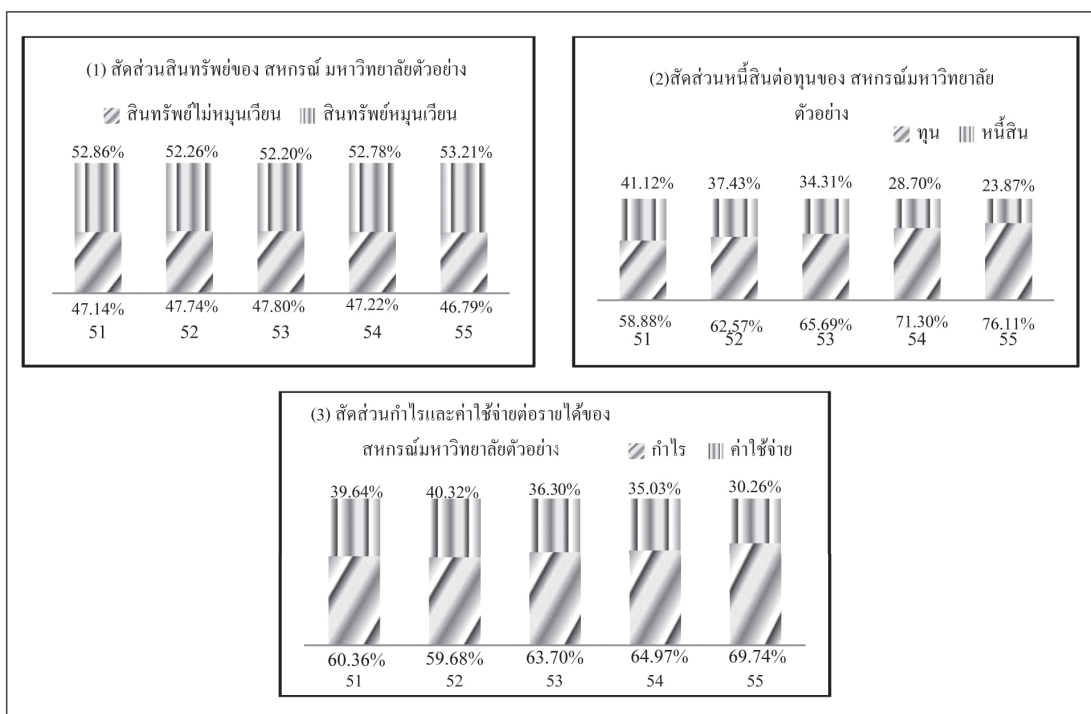
ขนาด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดใหญ่ ทุนสหกรณ์ตั้งแต่ 250 ล้านบาทขึ้นไป	7	5
ขนาดกลาง ทุนสหกรณ์ 100-250 ล้านบาท	7	5
ขนาดเล็ก ทุนสหกรณ์ ต่ำกว่า 100 ล้านบาท	72	5
รวม	86	15

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนในแนวดิ่ง (Vertical Analysis) และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์แนวโน้มการดำเนินธุรกิจของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 โดยการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนในแนวดิ่ง (Vertical Analysis) เพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนสหกรณ์ รวมถึงผลการดำเนินงานเมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ สรุปได้ดังนี้

รูปที่ 2 : แนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ สอ. มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด

การเปลี่ยนแปลงทางด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน จากรูปที่ 2

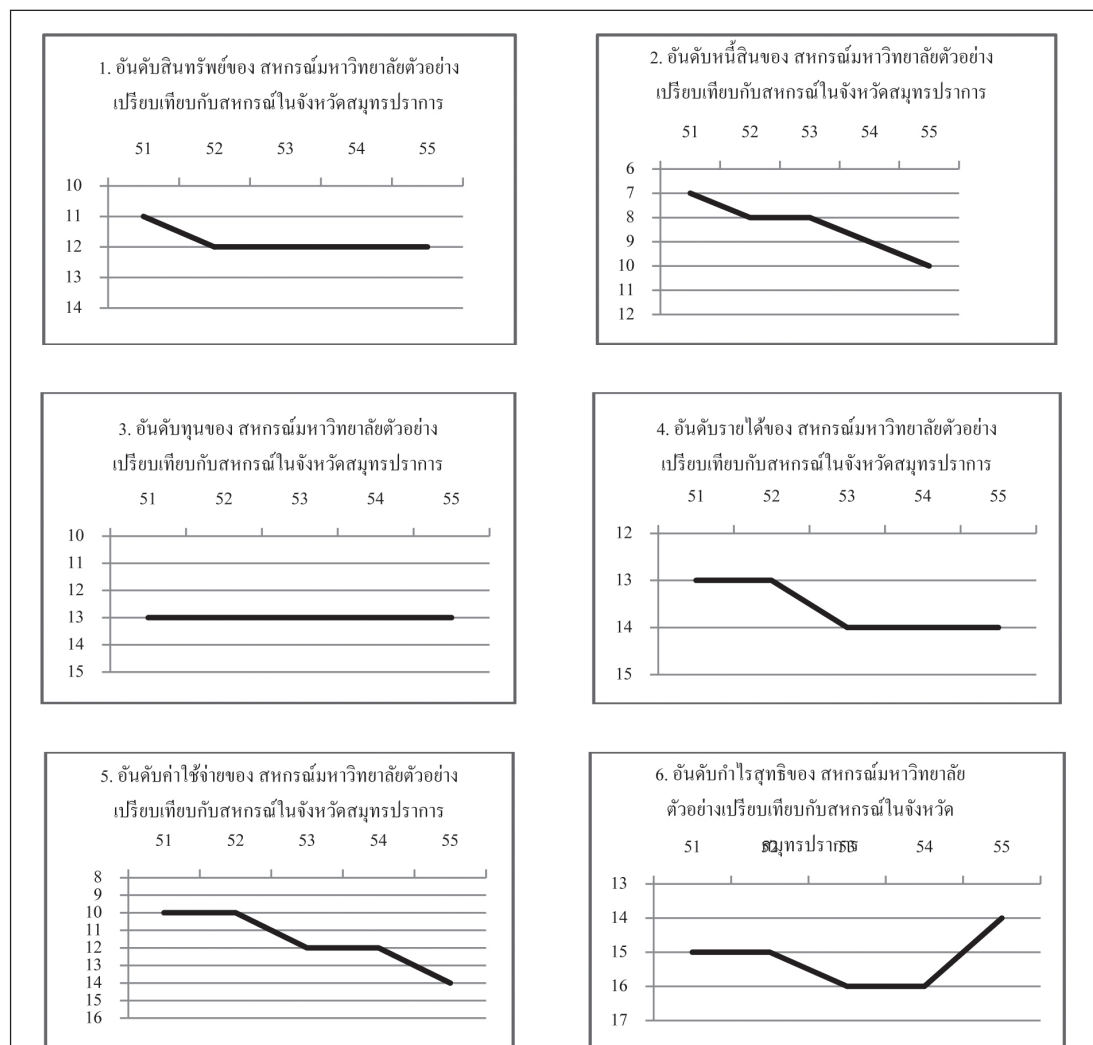

(1) สัดส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนต่อสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ของสอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด ในปีพ.ศ. 2551-2555 ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยมีสัดส่วนนี้้อยู่ที่ร้อยละ 53.21 : 46.79 ในปี พ.ศ. 2555 โดยในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนรายการที่สำคัญคือ เงินฝากสหกรณ์อื่น และในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจะเป็นรายการเงินให้กู้ยืมระยะยาว ทางด้านการเปลี่ยนแปลงของหนี้สินและทุน

(2) สัดส่วนหนี้สินต่อทุนของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด ในปีพ.ศ. 2551-2555 ปรับตัวดีขึ้น โดยสามารถลดการก่อหนี้สินและหันไประดมทุนเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนภายในของสหกรณ์เอง สัดส่วนหนี้สินต่อทุนปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 28.87 : 76.11 ในปีพ.ศ. 2555 โดยลดการระดมทุนจากเงินรับฝากจากสมาชิกลงและหันไประดมทุนในส่วนของทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายที่เปิดให้สมาชิกสามารถซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้เพิ่มขึ้น

(3) สัดส่วนของกำไรสุทธิเมื่อเทียบกับรายได้ทั้งหมด ของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด ในปี พ.ศ. 2551-2555 มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 60.36 ในปี พ.ศ. 2551 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 69.74 ในปี พ.ศ. 2555 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับรายได้มีแนวโน้มปรับตัวลดลง จากสัดส่วนร้อยละ 39.64 ในปี พ.ศ. 2551 ลงมาอยู่ที่ร้อยละ 30.26 ในปี พ.ศ. 2555

ทางด้านการวิเคราะห์แนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่นำเสนอการเงินกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สมุทรปราการ (จำนวน 64 แห่งในปี พ.ศ. 2555) แล้วนำมาจัดอันดับข้อมูลจากจำนวนมากที่สุด (อันดับที่ 1) ไปหาจำนวนน้อยสุด (อันดับที่ 64) โดยแสดงในรูปกราฟเพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของอันดับของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 เมื่อเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในสมุทรปราการทั้ง 64 แห่ง แล้วอันดับมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร ได้ผลสรุปตามรูปที่ 3 ดังนี้

รูปที่ 3 : แนวโน้มฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด
เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสินทรัพย์ ยอดสินทรัพย์ของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับยอดสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างปี พ.ศ. 2551-2555 อันดับสินทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย จากอันดับที่ 11 ในปี พ.ศ. 2551 ปรับตัวลงมาอยู่ในอันดับที่ 12 ในปี พ.ศ. 2552-2555

2. การเปลี่ยนแปลงทางด้านหนี้สิน ยอดหนี้สินของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับยอดหนี้สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีแนวโน้มลดลง โดยปรับลดลงจากอันดับที่ 7 ในปี พ.ศ. 2551 มาอยู่ในอันดับที่ 10 ในปี พ.ศ. 2555

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านทุนของสหกรณ์ จำนวนทุนของสหกรณ์ของสอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด อยู่ในอันดับที่ทรงตัว โดยอยู่ในอันดับที่ 13 แสดงให้เห็นว่าสมาชิกเพิ่มทุนให้แก่สหกรณ์ในอัตราที่ใกล้เคียงกับสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ

4. การเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของสอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง ยอดรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ปรับตัวลงเล็กน้อย จากอันดับที่ 13 ในปี พ.ศ. 2551 ปรับตัวลงมาอยู่ในลำดับที่ 14 ในช่วงปี พ.ศ. 2553-2555

5. การเปลี่ยนแปลงทางด้านค่าใช้จ่ายของสอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง ยอดค่าใช้จ่ายเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีแนวโน้มลดลง จากอันดับที่ 10 ในปี พ.ศ. 2551 ปรับตัวลงมาอยู่ที่ลำดับที่ 14 ในปี พ.ศ. 2555 ของจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหมดในจังหวัดสมุทรปราการ

6. การเปลี่ยนแปลงทางด้านกำไรสุทธิของสหกรณ์ ยอดกำไรสุทธิของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับกำไรสุทธิของสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ มีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น จากอันดับที่ 15 ในปี พ.ศ. 2551 มาอยู่ในอันดับที่ 14 ในปี พ.ศ. 2555 อันเป็นผลมาจากการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ดีขึ้น

2. การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงตามแนวคิด CAMELS ANALYSIS ของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ในจังหวัดสมุทรปราการ ในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 โดยแบ่งสหกรณ์ที่จะมาเปรียบเทียบออกเป็น 3 กลุ่ม ตามขนาดของทุนสหกรณ์ในปี พ.ศ. 2555 โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ตามรายละเอียดในตารางที่ 1

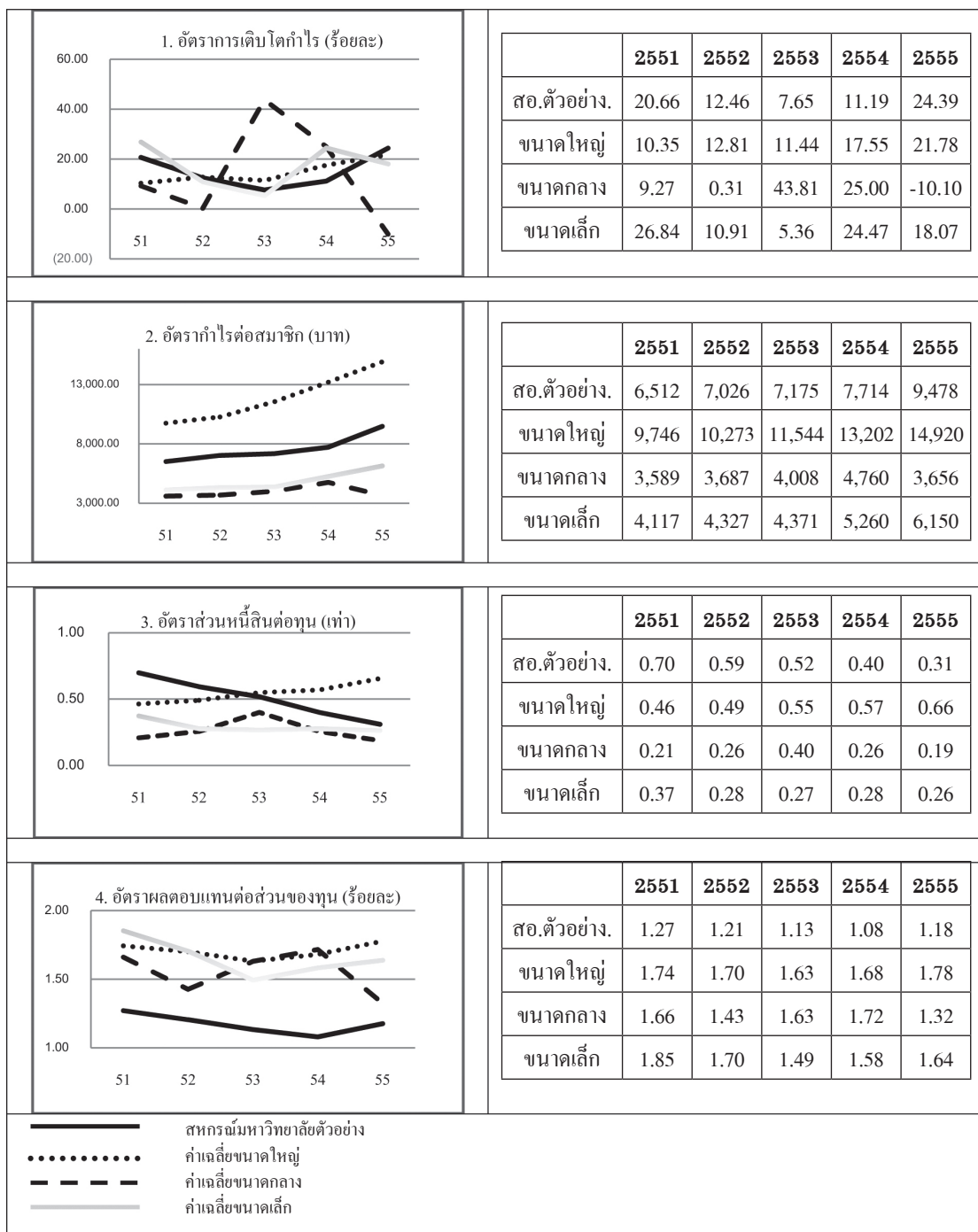
ตารางที่ 1 : เกณฑ์ในการแบ่งขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ใช้ในการเปรียบเทียบ

ขนาด	ทุนสหกรณ์	จำนวน
สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่	ตั้งแต่ 250 ล้านบาทขึ้นไป	5 แห่ง
สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลาง	100 – 250 ล้านบาท	5 แห่ง
สหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเล็ก	ต่ำกว่า 100 ล้านบาท	5 แห่ง

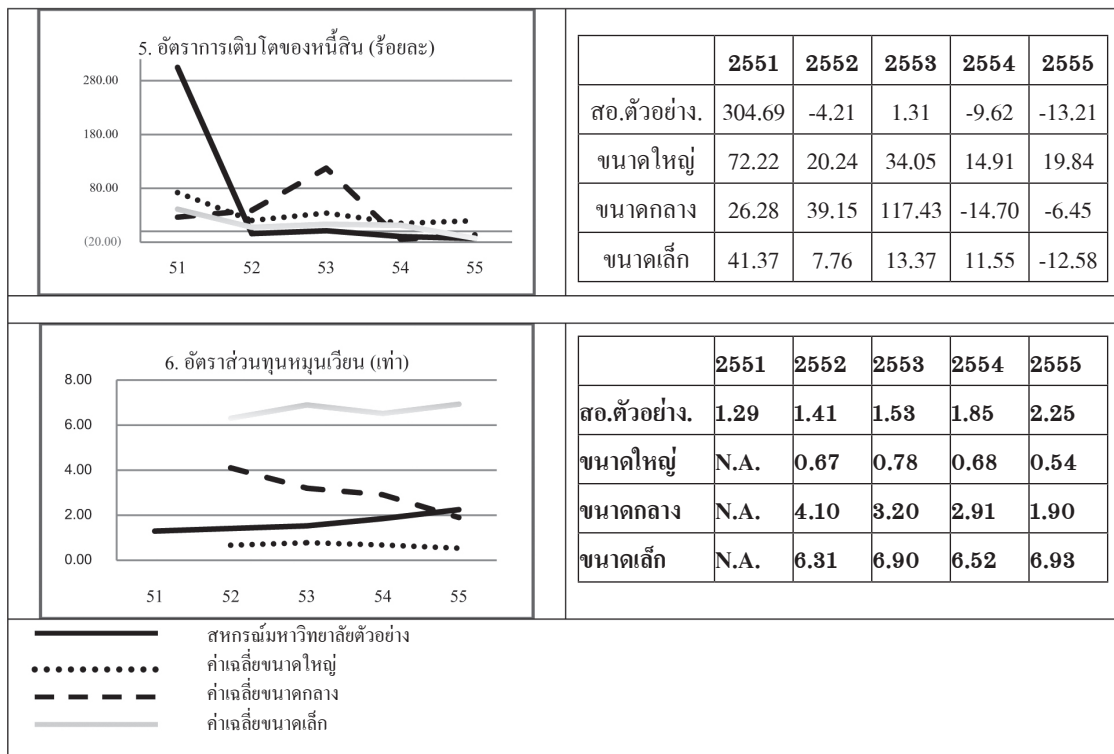
สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด จัดอยู่ในกลุ่มสหกรณ์ขนาดกลางเพราะมีทุนจดทะเบียน 103,890,014.44 บาท ในปี พ.ศ. 2555 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิด CAMELS ANALYSIS และนำอัตราส่วนทางการเงินที่ได้มาเป็นเครื่องชี้จุดแข็งและจุดอ่อนของสอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด

อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดแข็งของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด จากรูปที่ 4 มีดังนี้

1. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด ยังสามารถรักษาระดับอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิได้ในระดับที่น่าพอใจ แม้ว่าจะมีอัตราการเติบโตที่ลดลงในปี พ.ศ. 2551 แต่ก็สามารถปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 24.39 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 อันเป็นผลเนื่องมาจาก สอ. มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีรายได้จากดอกเบี้ยรับจากเงินให้สมาชิกกู้และดอกเบี้ยรับจากเงินฝากออมทรัพย์ที่ไปลงทุนที่สหกรณ์อื่นเพิ่มขึ้น

รูปที่ 4 อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดแข็งของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด

รูปที่ 4 อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดแข็งของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด (ต่อ)

2. อัตรากำไรต่อสมาชิก เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าสมาชิกต่อ 1 คนจะได้รับกำไรโดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเท่าไร สอ. มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด สามารถทำกำไรต่อสมาชิกได้เพิ่มขึ้นตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2551-2555 จากจำนวน 6,512.62 บาทต่อสมาชิก 1 คนในปี พ.ศ. 2551 เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 9,478.26 บาทต่อสมาชิก 1 คนในปี พ.ศ. 2555

3. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีแนวโน้มของอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนลดลงโดยตลอดจาก 0.70 เท่าในปี 2551 ลงมาเหลือเพียง 0.31 เท่า ในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีเงินทุนเพียงพอที่จะรองรับหนี้สินที่เกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับแนวโน้มค่าเฉลี่ยอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลางและขนาดเล็กที่ปรับตัวลดลงเช่นกัน

4. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นการเปรียบเทียบกำไรสุทธิกับทุนของสหกรณ์ ตามที่ได้กล่าวไว้ในการวิเคราะห์ส่วนที่ 1 ว่าทุนของสหกรณ์มักจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่คงที่เนื่องจากสมาชิกจะส่งเงินชำระค่าหุ้นประจำเดือนเท่ากันทุกเดือน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของทุน

ของสหกรณ์ทั้งหมดมักจะมีอัตราเพิ่มที่ใกล้เคียงกัน ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะเพิ่มขึ้นได้ก็มักมาจากอัตรากำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด อยู่ที่ร้อยละ 1.18 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งเริ่มมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554

5. อัตราการเติบโตของหนี้สิน อัตราการเติบโตของหนี้สินของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีแนวโน้มปรับตัวลดลงตลอดในปี พ.ศ. 2551-2555 สาเหตุที่อัตราการเติบโตของหนี้สินปรับตัวลดลงมาตลอดมาอยู่ร้อยละ -13.21 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 เป็นเพราะเงินรับฝากจากสมาชิกที่ปรับตัวลดลงค่อนข้างมากเนื่องมาจากนโยบายที่อนุญาตให้สมาชิกสามารถซื้อหุ้นเพิ่มขึ้นได้จากปกติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 จึงมีสมาชิกส่วนหนึ่งหันมาลงทุนในหุ้นเพิ่มขึ้นแทนการฝากเงินกับสหกรณ์

6. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน แสดงถึงสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยการเปรียบเทียบสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งจะพบว่า สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนปรับตัวเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 2.25 เท่าในปี พ.ศ. 2555 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่อัตราส่วนนี้มีแนวโน้มลดลงโดยตลอดมาอยู่ที่ 0.54 เท่าในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งมีสาเหตุจากหนี้สินของสหกรณ์ขนาดใหญ่ที่มีอัตราส่วนสูงกว่าในสหกรณ์กลุ่มอื่น

อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดอ่อนของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด จากรูปที่ 5 มีดังนี้

1. อัตราการเติบโตของทุน ทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์จะประกอบไปด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสม และกำไรสุทธิแม้ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด จะมีนโยบายสนับสนุนการเพิ่มทุน แต่ทุนก็ยังขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ทั้ง 3 กลุ่ม โดยมีอัตราการเติบโตของทุนอยู่ที่ร้อยละ 11.53 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลางและขนาดใหญ่

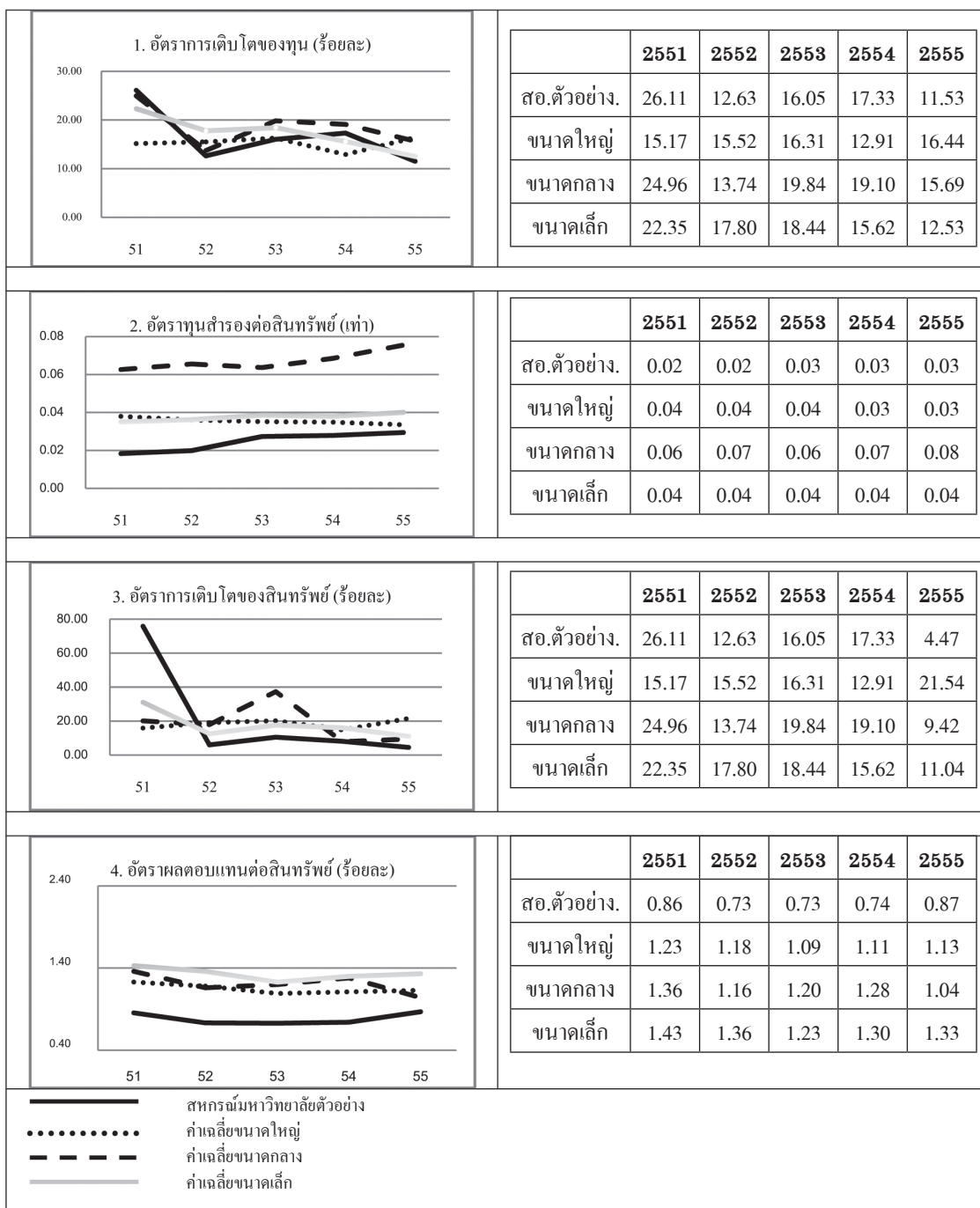
2. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ทุนสำรองเป็นเงินทุนที่สหกรณ์ออมทรัพย์กันจากกำไรสุทธิหลังจากจ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิก วัตถุประสงค์เพื่อเก็บสำรองไว้ใช้ในยามจำเป็นและเป็นเงินทุนสำรองที่ต้องกันไว้ตามข้อบังคับ อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด ปรับตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 0.02 เท่าในปี 2551 เป็นร้อยละ 0.03 เท่าในปีพ.ศ. 2555 ซึ่งยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลางที่มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เป็น 0.08 เท่าในปีพ.ศ. 2555

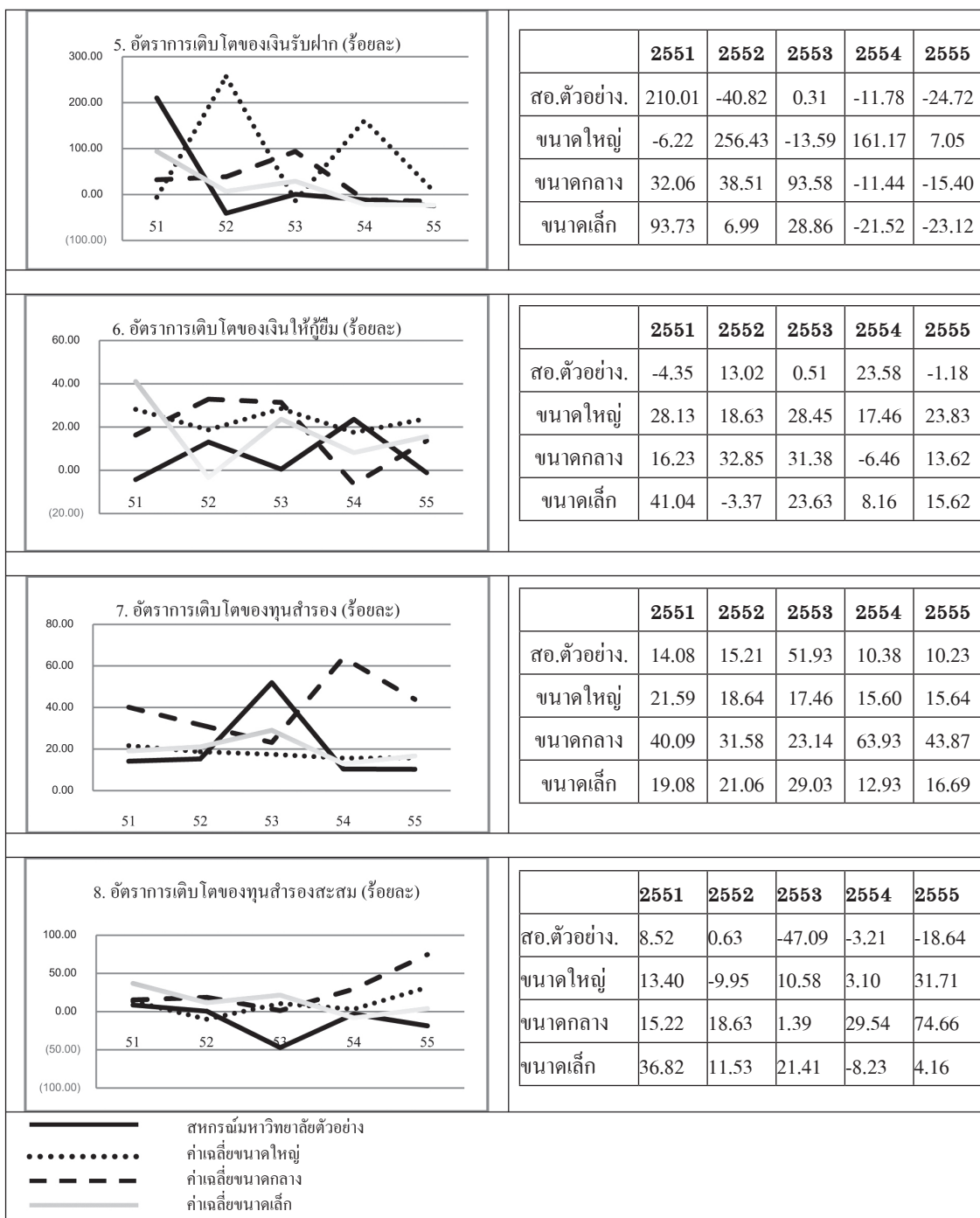
3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ที่คล้ายกับอัตราการเติบโตของทุน กล่าวคือมีอัตราการเติบโตที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 3 กลุ่ม โดยมีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์อยู่ที่ร้อยละ 4.47 ต่อปี ในปี พ.ศ. 2555 ในขณะที่สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มีอัตราการเติบโตสูงสุดของทั้ง 3 กลุ่มที่ร้อยละ 21.54 ต่อปี

4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ แสดงให้เห็นว่าการบริหารสินทรัพย์ก่อให้เกิดกำไรได้มากน้อยเพียงใด อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด แม้ว่าจะอยู่ในระดับคงตัวก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 3 กลุ่มแล้วยังมีค่าต่ำกว่า โดย สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ร้อยละ 0.87 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555

5. อัตราการเติบโตของเงินฝาก เงินรับฝากจากสมาชิกเป็นเงินออมส่วนหนึ่งที่สมาชิกที่มีเงินออมเหลืออยู่หลังจากชำระค่าหุ้นที่ต้องส่งประจำเดือนนำมาฝากไว้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยอัตราการเติบโตของเงินรับฝากของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีแนวโน้มปรับตัวลดลงตลอดมาอยู่ที่ร้อยละ -24.72 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 สาเหตุมาจากการแข่งขันในด้านอัตราดอกเบี้ยเงินฝากกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งปัจจุบันธนาคารพาณิชย์มีการให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงใจผู้ฝากเงินและมีประเภทเงินฝากที่หลากหลายมากกว่า

รูปที่ 5 อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดอ่อนของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด

รูปที่ 5 อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นจุดอ่อนของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด

6. อัตราการเติบโตของเงินให้กู้ยืม สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีอัตราการเติบโตของเงินให้กู้ยืมปรับตัวในทิศทางที่สวนกับค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 3 กลุ่ม กล่าวคือในระยะยาว เงินให้กู้ยืมของสหกรณ์ทั้ง 3 กลุ่มโดยเฉลี่ยขยายตัวในอัตราที่ลดลง แต่ของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด กลับเพิ่มขึ้น และในระยะสั้นทิศทางของการขยายตัวที่สวนกันนี้ก็เห็นได้ชัดในปี พ.ศ. 2555 ที่เงินให้กู้ยืมของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด ลดลงร้อยละ 1.18 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ขนาดใหญ่กลับเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.83 ต่อปี

7. อัตราการเติบโตของทุนสำรอง จากที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่าทุนสำรองเป็นเงินทุนที่สหกรณ์ออมทรัพย์กันไว้ใช้จ่ายในช่วงที่มีความจำเป็นหลังจากที่ได้จ่ายเงินปันผลให้กับสมาชิกแล้ว แม้ว่า สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด จะมีการกันทุนสำรองเพิ่มขึ้นทุกปีก็ตาม แต่เมื่อเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 3 กลุ่ม ก็ยังเติบโตอยู่ในอัตราที่ต่ำกว่า โดยมีอัตราการเพิ่มของทุนสำรองอยู่ที่ร้อยละ 10.23 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555 ขณะที่ค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ขนาดกลางอยู่ที่ร้อยละ 43.87 ต่อปีในปี พ.ศ. 2555

8. อัตราการเติบโตของทุนสำรองสะสม ทุนสำรองสะสมเป็นเงินทุนที่กำหนดไว้ตามข้อบังคับ ซึ่งประกอบไปด้วย ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล ทุนสาธารณะประโยชน์ และทุนเพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนต่างๆ อัตราการเติบโตของทุนสำรองสะสมของ สอ.มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด มีแนวโน้มปรับตัวลดลงตลอดในช่วงปี พ.ศ. 2552-2555 เนื่องจากในปี พ.ศ. 2551-2552 มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อจัดตั้งสำนักงานแห่งใหม่ ซึ่งได้มีการกันเงินสำรองไว้เป็นจำนวนและเมื่อมีการเบิกถอนเงินกองทุนทำให้ทุนสำรองสะสมลดลง

3. การวิเคราะห์มาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ผู้วิจัยขอเสนอมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ดังนี้

1. มาตรการในการแก้ปัญหาอัตราการเติบโตของทุนที่อยู่ในระดับต่ำ ความเพียงพอของเงินทุนของสหกรณ์ควรจะเน้นการระดมทุนภายในมากกว่าการกู้ยืมจากภายนอก อัตราการเพิ่มของเงินทุนมาจากเงินค่าหุ้นที่สมาชิกส่งชำระประจำเดือน มาตรการที่จะสามารถเพิ่มเงินทุนให้สหกรณ์คือการเปิดโอกาสให้สมาชิกสามารถซื้อหุ้นเพิ่มทุนได้เพิ่มเติมขึ้นนอกเหนือจากเงินทุนที่ต้องส่งชำระเพื่อเป็นการส่งเสริมการออม นอกจากนั้นควรจะเปิดโอกาสให้บุคลากรของสมาชิกสามารถสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทสมทบได้ เพื่อเพิ่มฐานเงินกองทุนของสหกรณ์

2. มาตรการในการแก้ปัญหาอัตราการเติบโตเงินฝากอยู่ในระดับต่ำ ปัจจุบันการระดมเงินฝากของสหกรณ์ต้องมีการแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีการให้อัตราดอกเบี้ยที่สูงแก่ผู้ฝากมากขึ้น สหกรณ์ควรจะได้มีแรงจูงใจให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการฝากเงินและเน้นประชาสัมพันธ์ให้เห็นว่าอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์สูงกว่าธนาคารพาณิชย์และไม่ต้องเสียภาษี

3. มาตรการในการแก้ปัญหาอัตราการเติบโตสินเชื่ออยู่ในระดับต่ำ การเพิ่มอัตราปล่อยสินเชื่อของสหกรณ์ควรจะได้มีการเพิ่มประเภทของการกู้ยืมให้หลากหลายมากขึ้นเพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกกู้ได้ตามความต้องการและอัตราดอกเบี้ยควรให้มีการแตกต่างกันไปตามประเภทของเงินกู้ เช่น การให้สมาชิกกู้ยืมเพื่อเสริมสภาพคล่อง ระยะเวลาการกู้ยืมสั้นกว่าปกติ อัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าดอกเบี้ยโดยทั่วไป

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ

เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการ (จำนวน 64 แห่งในปี พ.ศ. 2555) โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ สหกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด อยู่ในอันดับและแนวโน้มตามรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : สรุปอันดับของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ สห.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด

รายการ	อันดับ	แนวโน้ม
สินทรัพย์	12	ปรับตัวลงเล็กน้อย
หนี้สิน	10	ลดลง
ทุนของสหกรณ์	13	ไม่เปลี่ยนแปลง
รายได้ของสหกรณ์	14	ปรับตัวลงเล็กน้อย
ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์	14	ลดลง
กำไรสุทธิ	14	เพิ่มขึ้น

ฐานะการเงิน เมื่อพิจารณาฐานะการเงินของ สอ.มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จำกัด พบว่ามีฐานะการเงินที่มั่นคง อันเป็นผลมาจากการที่สามารถปรับลดหนี้สินลงได้มาจนสัดส่วนหนี้สินต่อทุนลดลงมาเหลือเพียงร้อยละ 23.87 : 76.11 ใน พ.ศ. 2555 แม้ว่าอัตราการเพิ่มของทุนสหกรณ์จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่คงที่ก็ตาม อย่างไรก็ตามสินทรัพย์ที่ปรับตัวลงเล็กน้อยแสดงให้เห็นว่ายังไม่สามารถบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพได้ดีเท่าเทียมกับสหกรณ์อื่น

ผลการดำเนินงาน กำไรสุทธิปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ในอันดับที่ 14 ใน พ.ศ. 2555 อันเป็นผลมาจากการควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยที่สามารถปรับลดลงเหลือเพียงร้อยละ 9.72 ของหนี้สินและทุน

ผลการวิจัยอัตราส่วนทางการเงินของ สหกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิด CAMELS ANALYSIS ในมุมมองทั้ง 6 มิติ ได้แบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ในจังหวัดสมุทรปราการที่นำมาเปรียบเทียบออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กสำหรับ สหกรณ์มหาวิทยาลัยตัวอย่าง จัดอยู่ในสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดกลาง ทั้งนี้เพื่อให้เห็นถึงการจัดการความเสี่ยงของ สหกรณ์มหาวิทยาลัยตัวอย่างว่ามีลักษณะคล้ายคลึงหรือแตกต่างจากสหกรณ์ในแต่ละกลุ่มอย่างไร โดยแบ่งผลการเปรียบเทียบออกเป็นจุดแข็งและจุดอ่อน ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางที่ 3

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์กับการดำเนินงานของ สหกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 : สรุปอัตราส่วนทางการเงินตามกรอบแนวคิด CAMELS ANALYSIS

อัตราส่วนทางการเงิน	มุมมองนิติ	พ.ศ. 2555			
		สหกรณ์ ตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย ขนาดใหญ่	ค่าเฉลี่ย ขนาดกลาง	ค่าเฉลี่ย ขนาดเล็ก
อัตราส่วนที่เป็นจุดแข็ง					
1. อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (ร้อยละ)	นิติที่ 4 : E – Earning Sufficiency (การทำให้กำไร)	24.39	21.78	-10.10	18.07
2. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท)	นิติที่ 4 : E – Earning Sufficiency (การทำให้กำไร)	9,478.26	14,920.77	3,656.88	6,150.24
3. อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า)	นิติที่ 1 : C – Capital Strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)	0.31	0.66	0.19	0.26
4. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ร้อยละ)	นิติที่ 1 : C – Capital Strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)	1.18	1.78	1.32	1.64
5. อัตราการเติบโตของหนี้สิน (ร้อยละ)	นิติที่ 1 : C – Capital Strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)	-13.21	19.84	-6.45	-12.58
6. อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียน (ร้อยละ)	นิติที่ 5 : L – Liquidity (สภาพคล่อง)	2.25	0.54	1.90	6.93
อัตราส่วนที่เป็นจุดอ่อน					
1. อัตราการเติบโตของทุน (ร้อยละ)	นิติที่ 1 : C - Capital Strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)	11.53	16.44	15.69	12.53
2. อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	นิติที่ 1 : C - Capital Strength (ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง)	0.03	0.03	0.08	0.04
3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ)	นิติที่ 2 : A - Asset Quality (คุณภาพของสินทรัพย์)	4.47	21.54	9.42	11.04
4. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)	นิติที่ 2 : A - Asset Quality (คุณภาพของสินทรัพย์)	0.87	1.13	1.04	1.33
5. อัตราการเติบโตของเงินรับฝาก (ร้อยละ)	นิติที่ 3 : M – Management Capability (ขีดความสามารถในการบริหาร)	-24.72	7.05	-15.40	-23.12
6. อัตราการเติบโตของเงินให้กู้ยืม (ร้อยละ)	นิติที่ 3 : M – Management Capability (ขีดความสามารถในการบริหาร)	-1.18	23.83	13.62	15.62
7. อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (ร้อยละ)	นิติที่ 4 : E - Earning Sufficiency (การทำให้กำไร)	10.23	15.64	43.87	16.69
8. อัตราการเติบโตของทุนสำรองสะสม (ร้อยละ)	นิติที่ 4 : E - Earning Sufficiency (การทำให้กำไร)	-18.64	31.71	74.66	4.16

1. ควรจะมีการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน การลงทุนในสหกรณ์มหาวิทยาลัย ตัวอย่าง จำกัดยังเน้นฝากเงินในสหกรณ์อื่นเพื่อรับดอกเบี้ยเงินฝาก ยังไม่มีการกระจายการลงทุนไปในสินทรัพย์ประเภทอื่นนอกเหนือจากการให้กู้ยืมแก่สมาชิกซึ่งเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนั้นควรจะจัดหาแหล่งลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่ดี เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ได้รับเงินต้นและหรือดอกเบี้ยจากเงินฝากสหกรณ์อื่น

2. การเติบโตของเงินรับฝากที่ยังอยู่ในอัตราที่ต่ำ แม้ว่าอัตราการเพิ่มของเงินรับฝากจะขึ้นอยู่กับอัตราการออมของครัวเรือนของไทยก็ตาม แต่ก็ยังสามารถเพิ่มอัตราเงินรับฝากจากสมาชิกได้โดยการสร้างจิตสำนึกในเรื่องเงินออมให้กับสมาชิก เพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงินไว้เพื่อความจำเป็นในอนาคต และเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ทราบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์สูงกว่าอัตราเงินฝากธนาคารและไม่ต้องเสียภาษีด้วย

3. อัตราการเติบโตของเงินให้กู้ยืมที่อยู่ในระดับต่ำ ควรพิจารณาถูกระเบียบเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวกับเงินให้กู้ยืมและปรับให้ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อให้สมาชิกสามารถกู้ยืมได้เพิ่มขึ้น และเพิ่มประเภทของเงินกู้ยืมให้มีความหลากหลายตามวัตถุประสงค์ของผู้กู้ยืม โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอายุการชำระคืนก็จะแตกต่างกันออกไปตามความเสี่ยงของการให้กู้ เพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกกู้ได้ตามวัตถุประสงค์

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้วิจัยขอขอบคุณ
มา ณ ที่นี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2548) คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินและกลุ่มเกษตรกร. สถานที่พิมพ์ : ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร [ออนไลน์] แหล่งที่ http://www.cad.go.th/ewtadmin/ewt/statistic/download/camels_apply.pdf/. (1 ธันวาคม 2556)
- วิจารณ์ สอนวิสัย. (2554) การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ : กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์ครูระนอง จำกัด. การค้นคว้าอิสระ บรม. (สาขาวิชาการบัญชี) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปลักษณะเศรษฐกิจรอบไตรมาสที่ 4 และทั้งปี 2554 [ออนไลน์] แหล่งที่มา : http://www.nesac.go.th/web/upload/modDocument/le_4999548047535_tn-24-392.pdf (1 ธันวาคม 2556)
- เสาวลักษณ์ วิชัยดิษฐ์. (2549) การวิเคราะห์การเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [Online] แหล่งที่มา : http://dric.nrct.go.th/bookdetail.php?book_id=184600. (15 ธันวาคม 2556)
- อมรรัตน์ อัคราข. (2553) การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่มาก กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ เอกชน ตำรวจ และทหาร. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- Brigham, Eugene F. (2005). **Financial management : theory and practice**. n.pl. : South-Western .
- Van Horne, James C. (1995). **Financial management and policy**. n.pl. : Prentice Hall.

